

افق بین الملل ادیان

سال اول / شماره سوم | مرداد و شهریور ۱۴۰۵
اداره کل امور بین الملل و مرکز صلح و گفتگو

در این شماره می خوانید:

- / امام موسی صدر؛ نگاهی فراتر از مرزها
- / اخبار بین الملل دانشگاه
- / معرفی دانشگاه دولتی ایروان
- / فراخوان عضویت باشگاه همیاران بین الملل دانشگاه ادیان و مذاهب

بسم الله الرحمن الرحيم

امام موسی صدر؛ نگاهی فراتر از مرزها

امام موسی صدر (۱۳۰۷-۱۳۵۷ ش)، عالم و اندیشمند شیعه، از چهره‌هایی بود که اندیشه دینی را با مسائل انسانی و اجتماعی پیوند زد. او پس از عزیمت به لبنان در سال ۱۳۳۸ ش، ضمن تلاش برای بهبود وضعیت محرومان و تقویت جایگاه شیعیان و همچنین تأسیس مجلس اعلای شیعیان لبنان به یکی از چهره‌های اثرگذار در عرصه اجتماعی و بین‌الادیانی لبنان تبدیل شد. اما آنچه شخصیت او را فراتر از یک

رهبر مذهبی قرار داد، تلاش مستمر او برای ارتباط میان جوامع دینی و ایجاد زمینه‌ای برای زندگی مشترک آنان بود.

گفت‌وگو، تفاهم و همزیستی از مفاهیم محوری در سیره امام موسی صدر بود. او از سال‌های نخست حضور در لبنان با رهبران مسلمان و مسیحی ارتباط برقرار کرد و در کلیساها، دیرها و مجامع مسیحی حضور یافت. در سال ۱۹۷۵، در یکی از ماندگارترین نمونه‌های گفت‌وگوی اسلام و مسیحیت، در کلیسای کبوشیین بیروت در مراسم آغاز روزه مسیحیان سخنرانی کرد. امام موسی صدر در این سخنرانی، که بعدها با عنوان «ادیان در خدمت انسان» شناخته شد، نقطه عزیمت خود را انسان و کرامت او قرار داد و گفت: «برای انسان گرد آمده‌ایم؛ انسانی که ادیان برای او آمده‌اند.» او ادیان را در اصل دارای هدفی مشترک در هدایت انسان و مبارزه با ظلم و حمایت از رنج‌دیدگان می‌دانست. این حضور، از سوی برگزارکنندگان و شماری از شخصیت‌های مسیحی لبنان به‌عنوان نمادی از گفت‌وگو و همزیستی مورد توجه قرار گرفت.

گفت‌وگوی مورد نظر امام صدر، صرفاً به سخنرانی و نشست‌های رسمی محدود نمی‌شد؛ بلکه با همکاری اجتماعی و تلاش برای حل منازعات پیوند داشت. او گفت‌وگوهای اسلام و مسیحیت را در «الندوة اللبنانية» دنبال کرد، برای نزدیک‌تر شدن مسلمانان و نیز همکاری میان رهبران دینی طوایف مختلف لبنان تلاش نمود و در جریان جنگ داخلی لبنان نیز برای گردآوری طرف‌های مختلف و یافتن راهی برای پایان بحران کوشش کرد.

میراث امام موسی صدر در حوزه گفت‌وگوی ادیان، را شاید بتوان در این نگاه خلاصه کرد که دین، هنگامی که در خدمت انسان، کرامت او و صلح اجتماعی قرار گیرد، می‌تواند به جای آنکه عامل جدایی باشد، زمینه‌ای برای شناخت، گفت‌وگو و همکاری میان انسان‌ها فراهم کند. از همین منظر، تجربه امام موسی صدر در لبنان را می‌توان یکی از نمونه‌های قابل توجه پیوند میان الهیات، گفت‌وگوی ادیان و زندگی اجتماعی در جهان معاصر دانست.

اخبار بین الملل دانشگاه

دیدار رئیس دانشگاه مینه سوتا (ترکیه) با مسئولان دانشگاه

پروفسور دکتر مصطفی آلتونکایا، با حضور در دانشگاه ادیان و مذاهب ضمن بازدید از بخش های مختلف دانشگاه و آشنایی با ظرفیت ها و فعالیت های علمی و آموزشی با جمعی از مسئولان دانشگاه دیدار و گفت و گو کرد. در این دیدار، طرفین ضمن ابراز خرسندی از شکل گیری زمینه های تعامل و همکاری، بر ضرورت گسترش و تعمیق روابط علمی و آموزشی میان دو مجموعه تأکید کردند. همچنین زمینه های مختلف همکاری، از جمله پیگیری و انعقاد تفاهم نامه همکاری، برگزاری دوره ها و برنامه های آموزشی کوتاه مدت و بلندمدت، اجرای برنامه های علمی مشترک و بهره گیری از ظرفیت های متقابل دانشگاهی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. طرفین بر تداوم گفت و گوها و پیگیری زمینه های همکاری برای تبدیل این تعاملات اولیه به برنامه های عملیاتی مشترک تأکید کردند.

نشست علمی «چرا صلح دشوار شده است؟»

نشست علمی «چرا صلح دشوار شده است؟» نقش دین، دانشگاه و دیپلماسی فرهنگی در جهان امروز» به مناسبت روز جهانی صلح، به همت اداره کل امور بین الملل دانشگاه ادیان و مذاهب و با همکاری مرکز صلح و گفت و گو به صورت آنلاین برگزار شد.

دکتر حمیدرضا شریعتمداری عضو هیئت علمی دانشگاه ادیان و مذاهب ضمن ضرورت پرهیز از نگاه های مطلق گرایانه در این مساله با بیان اینکه صلح را نمی توان جدا از عدالت، خیر عمومی و ارزش های اخلاقی و انسانی بررسی کرد، بر نقش نهادهای دینی و دانشگاهی در ترویج گفت و گو و زیست مسالمت آمیز تأکید کرد.

در ادامه نشست، دکتر رضا غلامی، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اتریش با ارائه سخنرانی خود با عنوان هجده گسل صلح؛ تحلیلی چندسطحی از عوامل فردی، نهادی و ایدئولوژیک بازدارنده صلح، به بررسی مجموعه ای از موانع پیش روی صلح در جهان معاصر پرداخت. وی با دسته بندی موانع صلح در سه سطح فرهنگی - اجتماعی، اقتصاد - فناوری و حکمرانی - حقوق، بر اهمیت تقویت تفکر انتقادی، گفت و گوی عقلانی، حاکمیت اخلاق بر فناوری، توجه به عدالت ترمیمی و بازنگری در سازوکارهای حکمرانی و فعال سازی ظرفیت های اخلاقی و وحدت بخش ادیان تأکید کرد.

دیدار معاون آموزش بنیاد ابن سینای مسکو با رئیس دانشگاه

دکتر بوالحسنی، معاون آموزش بنیاد ابن سینای مسکو، با حضور در دانشگاه ادیان و مذاهب با حجت الاسلام والمسلمین دکتر مصطفی جعفر طیار، رئیس دانشگاه، دیدار و گفت‌وگو کرد. ایشان ضمن معرفی فعالیت‌ها و ابتکارات بنیاد ابن سینا در روسیه، بر ظرفیت‌های علمی و فرهنگی این بنیاد و علاقه‌مندی آن برای گسترش همکاری با دانشگاه ادیان و مذاهب تأکید کرد. دکتر جعفر طیار نیز ضمن خیرمقدم، با اشاره به ارتباط و آشنایی دیرینه خود با دکتر هادوی، رئیس بنیاد ابن سینا، آمادگی دانشگاه را برای توسعه همکاری‌های مشترک اعلام کرد و بر اهمیت گسترش ارتباطات علمی و فرهنگی با مراکز علمی کشورهای مختلف تأکید کرد.

در ادامه، دکتر قلی‌تبار، مدیرکل امور بین‌الملل دانشگاه، ضمن معرفی ظرفیت‌ها و فعالیت‌های بین‌المللی دانشگاه، به تفاهم‌نامه همکاری منعقدشده میان دانشگاه ادیان و مذاهب و بنیاد ابن سینا در سال ۱۴۰۴ اشاره کرد. طرفین بر فعال‌سازی این تفاهم‌نامه و تعریف برنامه‌ها و پروژه‌های مشترک علمی و فرهنگی تأکید کردند.

دیدار نماینده دانشگاه دعوت افغانستان با معاون ارتباطات و بین‌الملل

دکتر محمد عارف فصیحی دولتشاهی، نماینده دانشگاه دعوت افغانستان، با حضور در دانشگاه ادیان و مذاهب با حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمد مهدی تسخیری، معاون ارتباطات و بین‌الملل این دانشگاه، دیدار و گفت‌وگو کرد.

در این دیدار دکتر تسخیری مذاهب با اشاره به ظرفیت‌های علمی و فرهنگی افغانستان اظهار داشت: افغانستان پتانسیل خوبی برای تعامل و همکاری در زمینه‌های علمی و فرهنگی دارد و دانشگاه ادیان و مذاهب آمادگی دارد از ظرفیت‌های موجود برای توسعه همکاری‌های مشترک با دانشگاه‌ها و مراکز علمی این کشور استفاده کند.

در ادامه، نماینده دانشگاه دعوت افغانستان با استقبال از توسعه روابط علمی میان دو دانشگاه، پیشنهاد انعقاد تفاهم‌نامه همکاری را مطرح کرد. طرفین بر پیگیری زمینه‌های مشترک و فراهم‌سازی بسترهای لازم برای گسترش همکاری‌های علمی و فرهنگی تأکید کردند.

سه دوره بین‌المللی؛ گامی تازه در همکاری علمی با نیوزلند

دانشگاه ادیان و مذاهب با همکاری بنیاد دانش امام علی سه دوره آنلاین به زبان انگلیسی با موضوعات ادیان، اخلاق و خانواده برگزار می‌کند. این دوره‌ها نخستین برنامه مشترک آموزشی در چارچوب تفاهم نامه مشترکی است که در خرداد ۱۴۰۵ امضا شد.

این دوره‌ها با حضور استادان و پژوهشگران برجسته بین‌المللی از ۱۹ مهرماه الی ۵ آذرماه ۱۴۰۵ برگزار می‌شود و مخاطبان آن دانشجویان، استادان دانشگاه، پژوهشگران و علاقه‌مندان به مطالعات ادیان و اندیشه اسلامی هستند. این سه دوره عبارتند از «آشنایی با ادیان و عرفان جهان»، «زن و خانواده در اسلام» و «درآمدی بر اخلاق اسلامی» که هر کدام در قالب ۸ جلسه آموزشی برگزار خواهد شد و شرکت‌کنندگان پس از پایان دوره، گواهی حضور و پایان دوره دریافت خواهند کرد.

بنیاد دانش امام علی (علیه‌السلام) نیوزلند از مراکز علمی و فرهنگی فعال در این کشور است که در زمینه ترویج معارف اسلامی، آموزه‌های اهل‌بیت (علیهم‌السلام) و ارتقای دانش دینی فعالیت دارد.

نشست علمی «وحدت اسلامی در شرایط کنونی»

در این نشست که با همکاری موسسه طلوع و مرکز صلح و گفت‌وگو برگزار شد؛ آیت‌الله شاهرودی نماینده سابق ولی فقیه در استان کردستان، با تبیین موانع وحدت، عدم شناخت صحیح مذاهب از یکدیگر بر لزوم هوشیاری نسبت به توطئه‌های دیرین دشمنان برای ایجاد تفرقه تأکید کرد. ایشان با بیان اینکه وحدت در جمهوری اسلامی یک راهبرد قطعی است نه تاکتیکی، بر لزوم حرکت از «شعار» به «عمل» تأکید کردند. آیت‌الله شاهرودی با اشاره به تجربیات عملی خود در کردستان، تأکید کرد که نمود رفتارهای عادلانه و اخلاق‌مدارانه با اهل سنت، تأثیری بسیار عمیق‌تر از مباحث نظری و گفتار صرف دارد و این سیره عملی، بهترین راه برای خنثی‌سازی توطئه‌هاست.

در ادامه، حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محمد مهدی تسخیری معاون ارتباطات و امور بین‌الملل دانشگاه ادیان و مذاهب، ضمن تبیین چالش‌های معرفتی و هویتی در جهان اسلام، چهل متقابل مذاهب را مانع اصلی وحدت دانست و با اشاره به اشتراکات گسترده در فقه، کلام، اخلاق و عرفان، خاطرنشان کرد که متأسفانه اشتغالات حاشیه‌ای باعث شده این ظرفیت‌های عظیم نادیده گرفته شوند. وی با مقایسه گفت‌وگوی بین‌مذاهب و بین‌ادیان، تصریح کرد که رسالت امروز نهادهای دینی، خروج از منازعات بیهوده و تمرکز بر «تألیف قلوب» است.

امضای تفاهم نامه همکاری با مرکز تحقیقات اسلامی مجلس

حجت الاسلام والمسلمین دکتر علی نهانودی رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی و حجت الاسلام والمسلمین دکتر مصطفی جعفر طیار، رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب با هدف توسعه

همکاری های علمی، پژوهشی و آموزشی و تحقق اهداف مشترک، تفاهم نامه همکاری امضا کردند. در این نشست رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب با اشاره بر آمادگی کامل دانشگاه ادیان و مذاهب بر همکاری های گسترده افزودند ما در دانشگاه ادیان و مذاهب عزم جدی داریم تا این تفاهم نامه را به یک همکاری پویا، مستمر و عملیاتی تبدیل کنیم با هم افزایی ظرفیت ها، گام های مؤثری در جهت حل مسائل کشور برداریم. پژوهش های دانشگاهی را به سمت نظام مسائل واقعی کشور و اولویت های تدوین شده در حوزه قانون گذاری سوق دهیم تا خروجی تحقیقات، قابلیت تبدیل به پیش نویس های قانونی و طرح های کارآمد را داشته باشد.

در ادامه، رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی، بیان کردند: امروز بیش از هر زمان دیگر به تحقیقات مسأله محور نیاز داریم؛ پژوهش هایی که بتواند راه حل های عملیاتی، شفاف و قابلیت اجرا برای معضلات کشور ارائه دهند و نتایج آن در عرصه سیاست گذاری و قانون گذاری مشهود باشد.

حضور در افتتاحیه کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی

حجت الاسلام والمسلمین دکتر جعفر طیار، رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب، به همراه هیئتی از مسئولین دانشگاه، در افتتاحیه چهارمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی شرکت کردند.

در حاشیه این برنامه، هیئت دانشگاه ادیان و مذاهب با تعدادی از مهمانان، مسئولان و فعالان بین المللی دیدار و گفت و گو کردند. در این دیدارها، ظرفیت های دانشگاه برای توسعه همکاری های بین المللی مورد توجه قرار گرفت و بر گسترش تعاملات و همکاری ها تأکید شد.

معرفی مراکز بین المللی و تفاهم نامه های همکاری

دانشگاه دولتی ایروان

دانشگاه دولتی ایروان در سال ۱۹۱۹ تأسیس شد و به عنوان قدیمی ترین دانشگاه ارمنستان شناخته می شود. این دانشگاه در طول بیش از یک قرن فعالیت علمی، نقشی مهم در شکل گیری و توسعه نظام آموزش عالی، تولید دانش و تربیت نسل های مختلفی از پژوهشگران و استادان در ارمنستان و منطقه قفقاز ایفا کرده است.

این دانشگاه با برخورداری از دانشکده ها، گروه های آموزشی و مراکز پژوهشی متعدد، در حوزه های گوناگون علوم انسانی و اجتماعی، از جمله الهیات و مطالعات دینی، فلسفه، تاریخ، مطالعات فرهنگی، زبان و ادبیات و علوم اجتماعی، فعالیت های علمی گسترده ای دارد. جایگاه علمی دانشگاه دولتی ایروان در مطالعات مرتبط با فرهنگ، ادیان و تمدن های منطقه، این دانشگاه را به یکی از شرکای علمی قابل توجه برای مراکز تخصصی مطالعات دین و گفت و گوی فرهنگی تبدیل کرده است.

یکی از ویژگی های مهم دانشگاه دولتی ایروان، سابقه علمی طولانی، حضور فعال در عرصه پژوهش های بین رشته ای و ارتباط گسترده با مراکز دانشگاهی در کشورهای مختلف است. این دانشگاه همچنین با توجه به موقعیت جغرافیایی ارمنستان در منطقه قفقاز، ظرفیت مناسبی برای توسعه مطالعات منطقه ای، گفت و گوی فرهنگی و تعاملات علمی میان جوامع مختلف دارد.

دانشگاه ادیان و مذاهب با توجه به مأموریت علمی خود در زمینه مطالعات ادیان، گفت و گوی بین ادینی و توسعه ارتباطات علمی بین المللی، همکاری با دانشگاه دولتی ایروان را در راستای تقویت تعاملات دانشگاهی و پژوهشی دنبال کرده است.

همکاری میان دانشگاه ادیان و مذاهب و دانشگاه دولتی ایروان، علاوه بر توسعه روابط علمی میان دو نهاد دانشگاهی، گامی در مسیر تقویت دیپلماسی علمی، افزایش شناخت متقابل فرهنگی و گسترش گفت و گوی های علمی میان ایران و ارمنستان به شمار می رود. این همکاری می تواند زمینه ای برای بهره گیری از ظرفیت های مشترک علمی در حوزه مطالعات دین، فرهنگ و مسائل انسانی معاصر فراهم آورد.

فراخوان عضویت باشگاه همیاران بین الملل دانشگاه ادیان و مذاهب

فرصت مشارکت در فعالیت‌های بین المللی دانشگاه

بین‌المللی شدن دانشگاه، تنها مسئولیت یک اداره یا یک مجموعه نیست؛ بلکه حاصل همدلی، مشارکت و ظرفیت‌های ارزشمند همه اعضای خانواده دانشگاه است. بسیاری از دانشجویان، استادان، پژوهشگران، فارغ‌التحصیلان و علاقه‌مندان، توانمندی‌ها، تجربه‌ها و انگیزه‌هایی دارند که می‌تواند در پیشبرد فعالیت‌های بین‌المللی دانشگاه نقشی مؤثر ایفا کند.

با همین نگاه، باشگاه همیاران بین‌الملل دانشگاه راه‌اندازی شده است؛ بستری برای شناسایی و بهره‌گیری از ظرفیت افرادی که علاقه‌مندند در حوزه‌های مختلف بین‌المللی، از جمله برگزاری رویدادهای علمی، میزبانی از مهمانان خارجی، ترجمه، تولید محتوا، همکاری‌های پژوهشی، ارتباطات علمی، فعالیت‌های فرهنگی و سایر برنامه‌های بین‌المللی، در کنار دانشگاه باشند.

اگر احساس می‌کنید می‌توانید سهمی هرچند کوچک در معرفی هرچه بهتر دانشگاه در عرصه بین‌المللی داشته باشید، از شما دعوت می‌کنیم به این باشگاه بپیوندید. اطلاعات و زمینه‌های همکاری خود را ثبت کنید تا در فرصت‌های متناسب با تخصص، تجربه و علاقه‌مندی شما، از همراهی ارزشمندتان بهره‌مند شویم.

برای عضویت در باشگاه همیاران بین‌الملل و اعلام آمادگی جهت همکاری، لطفاً به لینک زیر مراجعه کرده و فرم مربوطه را تکمیل نمایید:

<https://urd.ac.ir/fa/133133>

حجت الاسلام دکتر محمدطاهر قلی‌تبار:

مدیر کل امور بین‌الملل و رئیس مرکز صلح و گفتگو

حجت الاسلام دکتر محمدسعید موذنی:

رئیس اداره اروپا- آمریکا و رئیس گروه حقوق بشر

حجت الاسلام دکتر محمدصادق صدیقی:

رئیس اداره عربی- آفریقایی و رئیس گروه تقریب مذاهب

دکتر محسن محصل:

رئیس اداره آسیا-اقیانوسیه و رئیس گروه گفتگوی ادیان

ارتباط با ما

اداره کل امور بین الملل - مرکز صلح و گفتگو

urda.ac.ir

وب سایت:

international@urda.ac.ir

پست الکترونیک:

@AEM2023

ایتا:

دبیر نشریه: دکتر محمد سعید موذنی

تلفن: ۰۲۵۳۱۷۱-۳۳۱